

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : डिसेंबर – २०२५
प्रथम वर्ष
सत्र – २
विषय:-भारतीय अर्थव्यवस्था(भाग-२) (ECG-201)

दिनांक: ०८/१२/२०२५

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. उद्योजकतेला चालना देण्यासाठी सरकारने कोणते महत्वाचे उपाय केले आहेत?
२. औद्योगिकीकरणात थेट परदेशी गुंतवणुकीची (FDI) भूमिका स्पष्ट करा.
३. औद्योगिक वाद निर्माण होण्यामागील विविध कारणे व त्यावर उपाय कोणते?
४. नियोजन कालावधीत औद्योगिक विकासाची भूमिका चर्चा करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. जागतिकीकरणामुळे भारतीय उद्योगांवर काय परिणाम झाला?
२. भारतातील पैसे पुरवठ्यावर परिणाम करणारे घटक कोणते?
३. लघु आणि कुटीर उद्योगांसंबंधी शासनाच्या धोरणांची चर्चा करा व त्यातील समस्या स्पष्ट करा.
४. भारतातील लघु आणि कुटीर उद्योगांचे स्वरूप व महत्त्व स्पष्ट करा.
५. स्वातंत्र्यानंतर भारतातील प्रमुख औद्योगिक क्रांतींची चर्चा करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा.(कोणत्याही दोन)

(३०)

१. सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योग
२. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया आणि तिची भूमिका
३. 'मेक इन इंडिया' चे महत्त्व
४. औद्योगिक रोजगार आणि आर्थिक वाढ

Translation in English
Sub: Indian Economy (Part-II) (ECG-201)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. What are the key measures taken by the government to promote entrepreneurship?
2. Explain the role of foreign direct investment (FDI) in industrialization.
3. What are the various reasons and measures to resolve industrial disputes?
4. Discuss the role of industrial development in the planning period.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Discuss the impact of globalization on Indian industries.
2. Discuss the factors affecting the supply of money in India.
3. What are the government policies related to small and cottage industries? Explain their problems.
4. Discuss the nature and importance of small and cottage industries in India.
5. Discuss the major industrial revolutions in India since independence.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Public sector industries
 2. Reserve Bank of India and its role
 3. Importance of Make in India
 4. Industrial employment and economic growth
-